

32001F0413

L 149/1

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

2.6.2001

DECIZIA-CADRU A CONSILIULUI
din 28 mai 2001
de combatere a fraudei și a falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul
(2001/413/JAI)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 34 alineatul (2) litera (b),

având în vedere inițiativa Comisiei ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Frauda și falsificarea mijloacelor de plată, altele decât numerarul, operează adesea la scară internațională.
- (2) Activitatea desfășurată de diverse organizații internaționale (Consiliul Europei, Grupul celor Opt, OECD, Interpol și ONU) este importantă, dar trebuie să fie completată de acțiunile Uniunii Europene.
- (3) Consiliul consideră că gravitatea și extinderea anumitor forme de fraudă cu privire la mijloacele de plată, altele decât numerarul, impun soluții cuprinzătoare. Recomandarea nr. 18 din Planul de acțiune de combatere a crimei organizate ⁽³⁾, aprobată de Consiliul European de la Amsterdam din 16 și 17 iunie 1997, precum și punctul 46 din Planul de acțiune al Consiliului și Comisiei privind modalitatea de punere în aplicare a prevederilor Tratatului de la Amsterdam într-un spațiu al libertății, securității și justiției ⁽⁴⁾, aprobat de Consiliul European de la Viena din 11 și 12 decembrie 1998, necesită măsuri în această privință.
- (4) Deoarece obiectivele prezentei decizii-cadru, și anume de a se asigura că fraudă și falsificarea care implică toate formele de mijloace de plată altele decât numerarul, să fie recunoscute ca infracțiuni și să facă obiectul unor sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare în toate statele membre, nu pot fi îndeplinite în măsură suficientă de către statele membre datorită dimensiunii internaționale a infracțiunilor respective, și de aceea pot fi mai bine îndeplinite la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, consacrat la articolul 5 din Tratatul de instituire a Comunității Europene. În conformitate cu principiul proporționalității,

enunțat de articolul în cauză, prezenta decizie-cadru nu trece dincolo de ceea ce este necesar pentru atingerea acestor obiective.

- (5) Prezenta decizie-cadru ar trebui să contribuie la combaterea fraudei și falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul, împreună cu alte instrumente deja aprobate de Consiliu, precum Acțiunea comună 98/428/JAI privind crearea unei rețele judiciare europene ⁽⁵⁾, Acțiunea Comună 98/733/JAI privind incriminarea ca infracțiune a participării la o organizație criminală în statele membre ale Uniunii Europene ⁽⁶⁾, Acțiunea comună 98/699/JAI privind spălarea banilor, identificarea, urmărirea, înghețarea, urmărirea și confiscarea instrumentelor și produselor provenite din activități infracționale ⁽⁷⁾, precum și Decizia din 29 aprilie 1999 de extindere a mandatului Europol de combatere a falsificării banilor și a mijloacelor de plată ⁽⁸⁾.
- (6) Comisia a înaintat Consiliului, la 1 iulie 1998, comunicarea intitulată „Un cadru pentru acțiunile de combatere a fraudei și falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul”, care susține o politică comunitară care să acopere atât aspectele preventive, cât și pe cele represive ale problemei.
- (7) Comunicarea conține un Proiect de acțiune comună, care constituie unul dintre elementele acestei abordări cuprinzătoare și constituie punctul de plecare al prezentei decizii-cadru.
- (8) Este necesar ca o descriere a diferitelor forme de comportament care trebuie să fie incriminate de dreptul penal în legătură cu fraudă și falsificarea mijloacelor de plată, altele decât numerarul, să acopere întreaga gamă de activități care împreună sunt amenințate de crima organizată în acest domeniu.
- (9) Este necesar ca aceste forme de comportament să fie clasificate ca infracțiuni în toate statele membre și ca astfel de fapte să facă obiectul unor sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare care să fie aplicate persoanelor fizice și juridice care au săvârșit sau care răspund pentru săvârșirea unor asemenea infracțiuni.

⁽¹⁾ JO C 376 E, 28.12.1999, p. 20.

⁽²⁾ JO C 121, 24.4.2001, p. 105.

⁽³⁾ JO C 251, 15.8.1997, p. 1.

⁽⁴⁾ JO C 19, 23.1.1999, p. 1.

⁽⁵⁾ JO L 191, 7.7.1998, p. 4.

⁽⁶⁾ JO L 351, 29.12.1998, p. 1.

⁽⁷⁾ JO L 333, 9.12.1998, p. 1.

⁽⁸⁾ JO C 149, 28.5.1999, p. 16.

(10) Prin acordarea protecției de către legea penală, în primul rând instrumentelor de plată care sunt prevăzute cu o formă specială de protecție împotriva imitației sau abuzului, intenția este de a încuraja comercianții să furnizeze acea protecție instrumentelor de plată pe care le emit și, prin aceasta, să adauge un element preventiv instrumentului respectiv.

(11) Este necesar ca statele membre să își acorde asistență reciprocă pe scara cea mai largă și să se consulte atunci când două sau mai multe state membre au jurisdicție asupra acleiași infracțiuni,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE-CADRU:

Articolul 1

Definiții

În sensul prezentei decizii-cadru:

- (a) „Instrument de plată” înseamnă un instrument corporal, altul decât moneda legală (bancnote sau monede) care, în funcție de natura lui specifică, singur sau împreună cu alt instrument (de plată), îi dă posibilitatea deținătorului sau utilizatorului să transfere bani sau o valoare bănească, ca de exemplu cărți de credit, carduri de tip eurocec, alte carduri emise de instituții financiare, cecuri de călătorie, eurocecuri, alte cecuri și cambii care sunt protejate împotriva imitației sau uzului fraudulos, de exemplu prin intermediul modelului, codului sau semnăturii.
- (b) „Persoană juridică” înseamnă orice entitate având un astfel de statut în temeiul legislației aplicabile, cu excepția statelor sau altor organisme publice în exercitarea autorității statului și a organizațiilor publice internaționale.

Articolul 2

Infracțiuni în legătură cu instrumentele de plată

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că următoarele comportamente constituie infracțiune atunci când sunt săvârșite cu intenție, cel puțin în ceea ce privește cărțile de credit, cardurile de tip eurocec, alte carduri emise de instituții financiare, cecurile de călătorie, eurocecurile, alte cecuri și cambii:

- (a) furtul sau o altă însușire ilegală a unui instrument de plată;
- (b) contrafacerea sau falsificarea unui instrument de plată în scopul utilizării frauduloase a acestuia;
- (c) primirea, obținerea, transportul, vânzarea sau transferul către o altă persoană sau posedarea unui instrument de plată furat sau însușit ilegal, ori a unui instrument de plată contrafăcut sau falsificat pentru a fi folosit în mod fraudulos;
- (d) utilizarea frauduloasă a unui instrument de plată furat sau însușit ilegal sau a unui instrument de plată contrafăcut sau falsificat.

Articolul 3

Infracțiuni în legătură cu computerele

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că următorul comportament reprezintă infracțiune atunci când este săvârșit cu intenție:

efectuarea sau provocarea unui transfer de bani sau de valoare bănească și, ca urmare, provocarea, în mod ilicit, a unei pierderi a proprietății pentru o altă persoană, cu scopul de a procura un avantaj economic ilicit pentru persoana care săvârșește infracțiunea sau pentru un terț prin:

- introducerea, modificarea, ștergerea sau suprimarea datelor din computer, în special a datelor de identificare, fără a avea dreptul sau
- intervenția neautorizată în funcționarea unui program sau sistem de computer.

Articolul 4

Infracțiuni în legătură cu dispozitive special adaptate

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că următorul comportament reprezintă infracțiune atunci când este săvârșit cu intenție:

producerea, primirea, obținerea, vânzarea sau transferul fraudulos către o altă persoană ori posesia de:

- instrumente, articole, programe de calculator sau orice alte mijloace adaptate în mod specific în vederea săvârșirii oricăreia dintre infracțiunile menționate la articolul 2 litera (b);
- programe de calculator al căror scop îl reprezintă săvârșirea oricăreia dintre infracțiunile prevăzute la articolul 3.

Articolul 5

Participația, instigarea și tentativa

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că participația și instigarea la comportamentele menționate la articolele 2, 3 și 4 sau tentativa de a săvârși faptele descrise la articolul 2 literele (a), (b), (d) și la articolul 3 se pedepsesc.

Articolul 6

Sancțiuni

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că comportamentele menționate la articolele 2-5 fac obiectul unor sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive, incluzând, cel puțin în cazurile grave, pedepse privative de libertate care pot duce la extrădare.

Articolul 7

Răspunderea persoanelor juridice

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că persoanele juridice răspund pentru infracțiunile menționate la articolul 2 literele (b), (c), (d) și la articolele 3 și 4, săvârșite în folosul lor de către orice persoană care acționează fie individual, fie ca parte al unui organism al persoanei juridice, care deține o poziție de conducere în cadrul acelei persoane juridice, pe baza:

- unei puteri de reprezentare a persoanei juridice sau
- unei autorități de a lua decizii în numele persoanei juridice sau
- a unei autorități de a exercita controlul în cadrul persoanei juridice,

precum și pentru implicarea în calitate de complici sau instigatori la săvârșirea unor asemenea infracțiuni.

(2) Pe lângă cazurile prevăzute la alineatul (1), fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că o persoană juridică poate fi trasă la răspundere atunci când lipsa de supraveghere sau de control din partea persoanei menționate la alineatul (1) face posibilă săvârșirea infracțiunilor menționate la articolul 2 literele (b), (c), (d) și la articolele 3 și 4, în folosul persoanei juridice respective, de către o persoană aflată sub autoritatea ei.

(3) Răspunderea persoanei juridice descrisă la alineatele (1) și (2) nu exclude procedurile penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici la infracțiunile menționate la articolul 2 literele (b), (c), (d) și la articolele 3 și 4.

Articolul 8

Sanțiuni pentru persoanele juridice

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că persoana juridică ce răspunde în temeiul articolului 7 alineatul (1) este pasibilă de sancțiuni eficace, proporționale și cu efect de descurajare, care includ amenzi penale și contravenționale și care pot include alte sancțiuni precum:

- (a) excluderea de la dreptul de a avea beneficii sau ajutoare publice;
- (b) suspendarea temporară sau permanentă a practicării activităților comerciale;
- (c) plasarea sub supraveghere judiciară;
- (d) măsură judiciară de lichidare.

(2) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a se asigura că persoana juridică ce răspunde în temeiul articolului 7 alineatul (2) este pasibilă de sancțiuni sau măsuri eficace, proporționale și cu efect de descurajare.

Articolul 9

Jurisdicția

(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili jurisdicția în ceea ce privește infracțiunile menționate la articolele 2, 3, 4 și 5 atunci când infracțiunea a fost săvârșită:

- (a) în întregime sau doar parțial pe teritoriul său;
 - (b) de către unul dintre resortisanții săi, cu condiția ca legea statului membru în cauză să prevadă pedepsirea infracțiunii și în țara în care s-a petrecut;
 - (c) în folosul unei persoane juridice care își are sediul pe teritoriul statului membru în cauză.
- (2) În conformitate cu articolul 10, orice stat membru poate decide dacă aplică sau nu, în cazuri și circumstanțe specifice, norma jurisdicției prevăzută la:
- alineatul (1) litera (b);
 - alineatul (1) litera (c).

(3) Statele membre informează în consecință Secretariatul General al Consiliului, atunci când se decide aplicarea alineatului (2), după caz, indicând circumstanțele sau cazurile specifice în care se aplică decizia.

Articolul 10

Extrădarea și urmărirea penală

- (1) (a) Orice stat membru care, în conformitate cu propria legislație, nu își extrădează proprii resortisanți, ia măsurile necesare pentru a-și stabili jurisdicția în ceea ce privește infracțiunile prevăzute la articolele 2, 3, 4 și 5 atunci când fapta se săvârșește de către resortisanții săi în afara teritoriului propriu.
- (b) Fiecare stat membru, atunci când unul dintre resortisanții săi este suspectat că a săvârșit în alt stat membru o infracțiune menționată la articolele 2, 3, 4 sau 5 și nu extrădează persoana în cauză în acel stat membru, doar pe baza cetățeniei acestuia, înaintează cazul spre examinare autorităților competente, în vederea începerii urmăririi penale, după caz. În vederea începerii urmăririi penale, dosarele, informațiile și probele materiale referitoare la infracțiunea respectivă vor fi înaintate în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Convenția europeană privind extrădarea din 13 decembrie 1957. Statele membre solicitante sunt informate cu privire la începerea urmăririi penale și la rezultatul acesteia.

(2) În sensul prezentului articol, noțiunea de „resortisant” al unui stat membru este interpretată în conformitate cu orice declarație făcută de către statul în cauză în temeiul articolului 6 alineatul (1) literele (b) și (c) din Convenția europeană privind extrădarea.

Articolul 11

Cooperarea între statele membre

(1) În conformitate cu convențiile, acordurile sau înțelegerile multilaterale și bilaterale aplicabile, statele membre își acordă asistența reciprocă cea mai cuprinzătoare cu privire la procedurile referitoare la infracțiunile prevăzute de prezenta decizie-cadru.

(2) Atunci când mai multe state membre au jurisdicție cu privire la infracțiunile prevăzute de prezenta decizie-cadru, ele se consultă în scopul coordonării acțiunilor pe care le întreprind pentru a asigura eficacitatea urmăririi penale.

Articolul 12

Schimbul de informații

(1) Statele membre desemnează punctele de contact operaționale sau pot folosi structurile operaționale existente în vederea schimbului de informații și pentru alte contacte între statele membre, în scopul aplicării prezentei decizii-cadru.

(2) Fiecare stat membru informează Secretariatul General al Consiliului și Comisia în legătură cu departamentul sau departamentele lor care funcționează ca puncte de contact în conformitate cu alineatul (1). Secretariatul General notifică celelalte state membre în legătură cu aceste puncte de contact.

Articolul 13

Aplicarea teritorială

Prezenta decizie-cadru se aplică în Gibraltar.

Articolul 14

Punerea în aplicare

(1) Statele membre pun în aplicare măsurile necesare pentru a se conforma prezentei decizii-cadru până la 2 iunie 2003.

(2) Până la 2 iunie 2003, statele membre înaintează Secretariatului General al Consiliului și Comisiei textul dispozițiilor de transpunere în legislația internă a obligațiilor care le sunt impuse în temeiul prezentei decizii-cadru. Până la 2 septembrie 2003, pe baza unui raport întocmit pe baza acestor informații și a unui raport scris din partea Comisiei, Consiliul evaluează măsura în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei decizii-cadru.

Articolul 15

Intrarea în vigoare

Prezenta decizie-cadru intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 28 mai 2001.

Pentru Consiliu

Președintele

T. BODSTRÖM